

Javna agencija RS za energijo
Strossmayerjeva 30
2000 Maribor
g. Dejan Koletnik

g. Štefan Kadoič
Nadzorni odbor MO Kranj
Slovenski trg 1
4000 Kranj

Zadeva: **Zaprosilo za podajanje mnenja s področja izvrševanja Energetske zakonodaje na področju zemeljskega plina v lokalni skupnosti (MO Kranj)**

Spoštovani,

slovenska družba se nahaja v obdobju intenzivnih sprememb pri organizaciji in delovanju javnih gospodarskih služb s področja energetike. V zvezi s temi spremembami, ki so bile sicer primarno sprožene s pospešeno implementacijo Evropske zakonodaje v naše okolje, imamo v Nadzornem odboru Mestne občine Kranj večje število odprtih vprašanj za katere bi želeli, da so rešena na način, ki bo na najboljši možni način zadovoljeval zakonske kriterije in javni interes nasploh.

Ker gre v nekaterih primerih za vprašanja, ki imajo več možnih odgovorov pri njihovi razrešitvi potrebujemo pomoč vrhovne regulatorne in strokovne avtoritete na tem področju. Ker ima Javna agencija Republike Slovenije za energijo (v nadaljevanju: JARSE), ki »opravlja regulatorne, razvojne in strokovne naloge na energetskem področju z namenom, da zagotovi pregledno in nepristransko delovanje trga z električno energijo in zemeljskim plinom v interesu vseh udeležencev«¹, takšno vlogo, tako glede na navedbe zakona, kot tudi same organizacije področja v praksi, Vas v duhu navedenega naprošamo za mnenje o vprašanjih, kot jih podajamo v nadaljevanju in se Vam, za odgovore že vnaprej prisrčno zahvaljujemo.

1. Zakonitost predloga »Odlok o dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju Mestne občine Kranj«

Mestnemu svetu je v obravnavo na 26. Sejo, ki bo v sredo 27. Maja . 2009 predložen »Odlok o dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju Mestne občine Kranj« (v nadaljevanju: Predlog). V Predlogu, ki Vam ga dostavljamo v prilogi tega dopisa, so predlagatelji navkljub nasprotnemu mnenju nekaterih svetniških skupin in Nadzornega odbora, ohranili nekatere določbe do katerih smo imeli odklonilno stališče.

Kot je namreč razvidno iz Predloga:

- a. naj bi se koncesija za izvajanje izbirne JGS brez javnega razpisa podelila kar skozi prehodne določbe tega istega odloka.

Predlagatelji tak predlog utemeljujejo s tem, da naj bi bilo kakršnokoli sklepanje koncesijskega razmerja s ponudnikom, ki bi ne bil lastnik pretežnega dela infrastrukture nemogoče, saj bi lahko lastnik (tj. Domplan d.d.) blokiral izvedbo JGS z nesklepanjem pogodbe o najemu infrastrukture.

¹ 81. Člen Energetskega zakona (Ur.L.26/2005)

b. naj bi se višina koncesnine v absolutnem znesku zmanjšala za cca. 130.000 EUR (na 1/3 dosedanje višine²).

Predlagatelji to utemeljujejo z več pobranega denarja od komunalnih prispevkov, vendar področji nista povezani, poleg tega pa je tovrsten dohodek neopredeljiv.

c. Se koncesijsko razmerje sklepa (odlok je v sedanji obliki tudi koncesijski akt) ne da bi bilo sploh usklajen namen in lastništvo nad predmetom upravljanja.

Pri tem obstajajo sporna vprašanja, tako glede obsega, kot tudi lastništva dosedanjih vlaganj (npr. pri priključkih nekaterih kotlovnih in večjih porabnikov). Pri navedenih objektih se poleg tega zastavlja tudi vprašanje načina vključitve v tovrstni akt distribucijskega omrežja, saj tako po tehnološki (omrežje je nad 16 barov), kot tudi vsebinski plati ne sodijo v ta okvir (Kotlarna na Planini porabi, kot »potrošnik na drobno« preko 7 Mil m³ zemeljskega plina letno, kar je 0,65 % porabe celotne države).

V zvezi s tem Vas naprošamo za mnenje, tako glede treh zgoraj navedenih vidikov, kot tudi ostalih vsebinskih vidikov, ki so zajeti v odloku in bi jih bilo glede na določbe zakona in dobre prakse smiselno urediti drugače.

2. Pravilnost izračuna dosedanje cene omrežnine v distribucijskem omrežju z vidika obsega dosedanjih vlaganj, kot tudi razporeditve med skupine odjemalcev

Na nedavnem informativnem pogovoru na sedežu JARSE nam je bilo s strani prisotnih strokovnih sodelavcev JARSE prijazno razložen sistem formiranja cene omrežnine v distribucijskem omrežju, ki v grobem temelji na dveh osnovah (stroški povračil lastnikom infrastrukture za njihova vlaganja in stroški tekočega upravljanja).

V Kranju imamo problem predvsem s poznavanjem prve postavke, ki naj bi lastnikom omogočala, da dobijo v koncesijskem obdobju povrnjen investicijski vložek ter določen donos (trenutno predpisan v višini 7,2%). Če naj bi se investicijski vložek izračunal je potrebno poznati tako obseg infrastrukture na katero se nanaša, kot tudi vrednost vlaganj tistih, ki naj bi povračila dobili.

Ker nam v Kranju podatki o navedenem niso poznani³, oz. je v nekaterih delih prisotno veliko nesoglasje⁴ po tej poti naprošamo JARSE, da:

- opravi kontrolni postopek pravilnosti dosedanjega izračuna cene omrežnine za območje MOK, saj upravičeno domnevamo, da je cena oblikovana na podlagi pomanjkljivih in neusklajenih informacij o lastništvu in investicijah. V sklopu navedenega naj se opravi tudi preveritev ustreznosti razporeditev stroškov med skupine odjemalcev (individualne hiše na škodo velikih porabnikov in/ali obratno)
- nam posreduje informacije o vsebini in višini vlaganj v infrastrukturo (tako Doomplan d.d., kot morebitni drugi vlagatelji) na podlagi katerih je (oz. bo) določena cena omrežnine na območju MOK.

² Brez kakršnekoli razvidne spremembe, ki bi to nadomestila (npr. znižanje cene omrežnine, povečanje prilivov iz drugih naslovov, ipd.)

³ kataster infrastrukture distribucijskega omrežja plina ni dostopen, čeprav se je Doomplan d.d. ob podpisu Pogodbe (l. 2003) obvezal glede njegove vzpostavitve in razgrnitve. Nedavno se je njegova izročitev Občini pogojevala s sklenitvijo koncesijske Pogodbe.

⁴ Pri vlaganjih v priključke Toplan in drugih industrijskih objektov (nad 16 barov), ki so bili v bistvu financirani s strani lastnikov objektov ter Geoplina plinovodi d.d.

3. Tržna nabava zemeljskega plina za potrebe Toplarne naselja Planina

Kot Vam je iz medijev in dosedanjih komunikacij se v Kranju soočamo s težavami pri upravljanju velikega Kotlovniskega objekta v naselju Planina v Kranju. Pri tej problematiki so združeni in prepletajoči problemi s področij distribucije in nabave plina, proizvodnje in distribucije toplote ter vloge upravljavca etažnih in skupnih objektov. Ker gre v obravnavani situaciji za primer v katerem je isto podjetje izključni ali pretežni monopolist pri izvedbi vseh navedenih dejavnosti in to svojo vlogo izkorišča za netransparentno delovanje za katerega se porajajo upravičeni sumi, da je usmerjeno v njegovo korist, bi Vas v imenu stanovalcev te četrtne skupnosti prosili za mnenje v zvezi s sledečimi vprašanji:

a. Transparenten prikaz strukture cene toplotne energije

Navkljub večkratnim pozivom prodajalec toplotne energije noče predložiti specifikacije cene, kot jo obračunava odjemalcem (tudi če odmislimo, da bi glede na obstoječo zakonodajo, le ta morala biti sprejeta skozi zakonsko predviden postopek, ki se v navedenem območju ne izvaja).

Na kakšen način naj odjemalci in javnost dosežejo ustrezno obveščanje o strukturi zaračunane cene in možnost preverjanja upravičenost zaračunanih zneskov?

b. Način nabave zemeljskega plina za toplarno

Navedena Kotlarna se glede na zatrjevanja in pravna mnenja sedanjega upravljavca upravlja v skladu z Stanovanjskim Zakonom saj naj bi bila zgrajena s sredstvi, ki so se kasneje poračunavala skozi prodajo stanovanj v blokovskem naselju (in bila lastninja ter na podlagi tega sedaj v lasti stanovalcev).

Pri upravljanju objektov in zadev na podlagi navedenega Stanovanjskega zakona potekajo nabave v imenu stanovalcev sicer na način, da upravnik stanovalcem predloži več predračunov in se leti odločijo o najugodnejšem. Pri upravljanju navedene Kotlovnice pa ne samo, da upravnik ne zbere več konkurenčnih predračunov, temveč sam nakup (in nabavne cene), ki ga opravi kar na svoj račun (kot registriran trgovec z zemeljskim plinom) skriva pred tistimi v imenu katerih je nakup opravljen. Nedavno je bila v zvezi s tem sicer oblikovana pobuda o javnem razpisu za nabavo plina, vendar je upravljavec od nje odstopil z izgovorom, da ima že sklenjene večletne Pogodbe o nakupu zemeljskega plina za Kotlovnico Planina.

Na kakšen način lahko stanovalci dosežejo, da bo potek nabave zemeljskega plina skladen z tržnimi pravili na področju energetske oskrbe in upravljanja objektov po stanovanjski zakonodaji.

Za vse odgovore, mnenja in priporočila se vnaprej zahvaljujemo, za morebitna dodatna pojasnila pa smo na razpolago po pisni ali telefonski poti

Pripravil:
Marjan Podgoršek
Kranj, 14. maj. 2009

Predsednik NO Mestne občine Kranj
Mag. Štefan Kadjoič

Priloge:

1. Predlog za obravnavo na 26 seji MS MOK: »Odlok o dejavnosti systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju Mestne občine Kranj«